

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Προσεχώς...»

Συγγραφή: ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΠΙΛΛΑ

Εφαρμογή: ΣΤΑΘΗΣ ΛΕΟΥΤΣΑΚΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Προσεχώς...

Εφαρμογή σεναρίου

Στάθης Λεουτσάκος

Δημιουργία σεναρίου

Πολυξένη Μπίλλα

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

1^ο Πρότυπο Πειραματικό Γενικό Λύκειο Αθηνών – «Γεννάδειο»

Χρονολογία

Από 17-03-2015 έως 08-05-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Έκφραση-Έκθεση», Γενικό Λύκειο, Β΄ τεύχος. Ενότητα: Παρουσίαση - Κριτική, ΙΙΙ. Παρουσίαση και κριτική άλλων μορφών τέχνης – Παρουσίαση και κριτική ταινιών σ. 209-211.

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

5 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος: συνεργασία μέσω ανταλλαγής email ή το 365.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Προκειμένου να υλοποιηθεί το σενάριο ήταν αναγκαία η χρήση του εργαστηρίου Πληροφορικής με τουλάχιστον έξι σταθμούς εργασίας και δυνατότητα σύνδεσης με το διαδίκτυο. Λόγω της έλλειψης ηχείων για την ακρόαση των τρέιλερ των ταινιών τόσο σε αρχικό στάδιο όσο και για τις παρουσιάσεις των ταινιών που επέλεξαν οι μαθητές αξιοποιήθηκαν κεντρικά ηχεία στην τάξη, η οποία ήταν εξοπλισμένη με υπολογιστή συνδεδεμένο με το διαδίκτυο και βιντεοπροβολέα.

Οι μαθητές ήταν εξοικειωμένοι αφενός με τη χρήση των λογισμικών επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης και αφετέρου με τη λειτουργία των ομάδων συνεργασίας μέσα από προηγούμενες εφαρμογές διδακτικών σεναρίων στο σχολείο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Πολυξένη Μπίλλα, Προσεχώς..., Νεοελληνική Γλώσσα Β' Λυκείου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο αυτό σχετίζεται με τα σενάρια της Ελένης Βλαχογιάννη «Γνωριμία με τα κειμενικά είδη της παρουσίασης και κριτικής και τις επιμέρους υποκατηγορίες τους (βιβλίο, κινηματογράφος, μουσική)» (Βλαχογιάννη 2012α) και «Συγκριτική θεώρηση των κειμενικών ειδών της παρουσίασης και κριτικής. Εστίαση στην κειμενική διαφοροποίηση, που δημιουργεί η ποικιλότητα της επικοινωνιακής περίπτωσης και της εκάστοτε κοινωνικής πρακτικής» (Βλαχογιάννη 2012β) ως προς τις υποκατηγορίες της παρουσίασης και της κριτικής κινηματογραφικής ταινίας.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος του σεναρίου είναι οι μαθητές να διερευνήσουν ομαδικά ποικιλία κειμενικών ειδών που αφορούν κινηματογραφικές ταινίες, όπως το τρέιλερ, η αφίσα, η παρουσίαση και η κριτική. Μέσα από τη μελέτη ταινιών της επικαιρότητας κλήθηκαν να προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά των κειμενικών αυτών ειδών αναλύοντας το περιεχόμενο, τη δομή, τη γλώσσα και τη μορφή τους. Στη συνέχεια επέλεξαν δικές τους ταινίες σχολιάζοντας τα παραπάνω χαρακτηριστικά και στο τέλος παρουσίασαν τα συμπεράσματα της έρευνάς τους στην ολομέλεια της τάξης τους.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο θεωρητικά στηρίζεται στη θεωρία των κειμενικών ειδών, γνωστή διεθνώς ως κίνημα της παιδαγωγικής του γραμματισμού με βάση τα κειμενικά είδη (genre-based literacy pedagogy movement), και πιο συγκεκριμένα στην επεξεργασία αυθεντικών παραδειγμάτων γλωσσικής χρήσης μέσα από την ανάδειξη της κοινωνικής διάστασης της γλώσσας και της ανάπτυξης νέων μορφών γραμματισμού (βλ. Κέκια 2011· Cope & Kalantzis 2000). Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, η διδασκαλία της γλώσσας δεν γίνεται αποπλαισιωμένα από τις κοινωνικές και πολιτιστικές της παραμέτρους, αλλά ενδοκειμενικά, περικειμενικά, πολιτιστικά και κοινωνικά. Γι' αυτό απαιτείται εξοικείωσή τους με τα διάφορα (έντυπα και ηλεκτρονικά, μονοτροπικά και πολυτροπικά) κειμενικά είδη καθώς και η κριτική τους ανάλυση ώστε να αποδομηθούν τα λεξικογραμματικά στοιχεία που τα συνθέτουν, να αποκαλυφθούν οι κοινωνικές τους αναπαραστάσεις και ο τρόπος ή οι τρόποι που επιδιώκουν να προσεταιριστούν τους αναγνώστες τους. Αξιοποιούνται προς την κατεύθυνση αυτή κείμενα της καθημερινότητας, όπως το τρέιλερ, η αφίσα, η

παρουσίαση και η κριτική κινηματογραφικής ταινίας (Κουτσογιάννης & Παυλίδου 2012).

Η σταδιακή απόκτηση «κριτικής γλωσσικής επίγνωσης» (critical language awareness) ενισχύεται μέσα από τη συλλογική επεξεργασία γλωσσικού υλικού μέσα από «κοινότητες μάθησης» (learning communities) και τη διδασκαλία που αξιοποιεί στρατηγικές μαθησιακής υποστήριξης ή «φθίνουσας καθοδήγησης» (fading scaffolding), κατά την οποία η διδακτική πράξη διέρχεται σταδιακά από κατευθυνόμενες μορφές άμεσης διδασκαλίας σε πιο έμμεσες μορφές διαμαθητικής συνεργασίας και αυτορρύθμισης (Ματσαγγούρας 2005· Φρυδάκη 2009).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Στόχος του σεναρίου είναι να αντιληφθούν οι μαθητές ότι τα κειμενικά είδη δεν είναι ουδέτερα, αλλά συνιστούν κατασκευές των δημιουργών τους, στις οποίες αποτυπώνονται ιδεολογικές και κοινωνικές σκοπιμότητες.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται μέσα από τη γλωσσική επεξεργασία και αποδόμηση των κειμενικών ειδών του τρέιλερ, της αφίσας, της παρουσίασης και της κριτικής κινηματογραφικών ταινιών:

- Να γνωρίσουν τα βασικά δομικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά τους.
- Να εντοπίσουν τους διαφορετικούς σημειωτικούς τρόπους που επιλέγουν οι συντάκτες τους (μέγεθος, είδος και χρώμα γραμματοσειράς).
- Να κατανοήσουν τις διαφορές στην οργάνωση και την έκταση των πληροφοριών που παρέχονται σε σχέση με τις προθέσεις του συντάκτη τους.

Γραμματισμοί

Οι νέοι γραμματισμοί που επιδιώκεται να αναπτυχθούν στους μαθητές είναι οι εξής:

- Να προσδιορίσουν τα γλωσσικά χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών του τρέιλερ, της αφίσας, της παρουσίασης και της κριτικής κινηματογραφικής ταινίας (γλωσσικός γραμματισμός).
- Να επισημάνουν ομοιότητες και διαφορές των παραπάνω κειμενικών ειδών ως προς τις προθέσεις των συντακτών τους (κριτικός γραμματισμός).
- Να ασκηθούν στην αξιοποίηση των ΤΠΕ ως μέσων πρακτικής γραμματισμού, ως μέσων δηλαδή για ανάγνωση, γραφή και επικοινωνία (ψηφιακός γραμματισμός).
- Να καλλιεργήσουν συνεργατικές δεξιότητες (κοινωνικός γραμματισμός).

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές που προτείνονται στο σενάριο αυτό απορρέουν από την ανάγκη οι μαθητές να ανακαλύψουν επαγωγικά τα χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών του τρέιλερ, της αφίσας, της παρουσίασης και της κριτικής καθώς και να καλλιεργήσουν τους λεγόμενους νέους γραμματισμούς (γλωσσικό, κριτικό, ψηφιακό και κοινωνικό).

Μέσα από την εστιασμένη παρατήρηση και τη συνεργασία, οι μαθητές καταγράφουν τα χαρακτηριστικά των κειμένων που καλούνται να διερευνήσουν, λειτουργούν ως «ρήτορες», κατά τον Kress, και όχι μόνο ως αποδέκτες της πληροφορίας (Κουτσογιάννης 2014: 17), συντάσσουν ηλεκτρονικά τα δικά τους κείμενα με σκοπό να τα παρουσιάσουν στην ολομέλεια της τάξης τους. Η παρουσίαση στην τάξη προϋποθέτει χρονική επέκταση του σεναρίου κατά τουλάχιστον ένα διδακτικό δίωρο.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Στο σχολικό εγχειρίδιο δεν δίνεται έμφαση στην κριτική και την παρουσίαση των

κινηματογραφικών ταινιών. Ωστόσο, το ενδιαφέρον των μαθητών για τις κινηματογραφικές ταινίες και τα κειμενικά είδη που σχετίζονται με αυτές, είναι αναμφισβήτητο. Επίσης, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι ο κινηματογράφος είναι κομμάτι της καθημερινότητας των σύγχρονων εφήβων και επομένως είναι αναγκαίο να αξιοποιηθεί στη διδασκαλία του κεφαλαίου της Παρουσίασης – Κριτικής, που προβλέπεται στο σχολικό τους βιβλίο.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σε ό,τι αφορά τη διδακτέα ύλη, η διδακτική πρόταση αφορά μέρος της ενότητας «Παρουσίαση – Κριτική» του σχολικού βιβλίου και συγκεκριμένα της υποενότητας «III. Παρουσίαση και κριτική άλλων μορφών τέχνης», με εστίαση στην παρουσίαση και κριτική ταινιών, σ. 209-211. Δεν περιορίζεται, ωστόσο, στα κειμενικά είδη της παρουσίασης και κριτικής, ως γραπτών μονοτροπικών κειμένων. Διερευνά τη δυναμική τους σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα και εμπλουτίζει τη διερεύνηση με πολυτροπικά κείμενα, όπως το τρέιλερ και η αφίσα. Η συγκριτική εξέτασή τους και η συνεργατική παραγωγή λόγου σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, όπως επισημαίνει και η συντάκτρια του σεναρίου, ικανοποιεί στόχους του Π.Σ. σε σχέση με την καλλιέργεια της συνεργατικότητας, του κριτικού και του ψηφιακού γραμματισμού αλλά και την απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων που καθιστούν τους μαθητές σκεπτόμενους και ενεργούς πολίτες σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη κοινωνικοπολιτισμική πραγματικότητα.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ αξιοποιούνται στη διδακτική πρόταση ως μέσα πρακτικής γραμματισμού. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές:

- Αξιοποιούν το διαδίκτυο για ανάγνωση και επεξεργασία αυθεντικών κειμένων που δεν παρατίθενται αποπλαισιωμένα, αλλά ενταγμένα στο συγκείμενό τους.
- Χρησιμοποιούν τον επεξεργαστή κειμένου για να κρατήσουν σημειώσεις, στο

πλαίσιο μιας διαδικασίας διερεύνησης της δομής, του περιεχομένου, της μορφής και των λεξικογραμματικών επιλογών του εκάστοτε κειμένου.

- Ασκούνται στις ιδιαιτερότητες της ηλεκτρονικής παρουσίασης ως υβριδικού κειμένου μιας «τεχνολογικά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας» (Κουτσογιάννης 2011).

Κείμενα

Αξιοποιήθηκαν οι ακόλουθες κινηματογραφικές ταινίες της επικαιρότητας:

- «Η θεωρία των πάντων» ([τρέιλερ αφίσα παρουσίαση κριτικές](#))
- «Ο αλύγιστος» ([τρέιλερ αφίσα παρουσίαση κριτικές](#))
- «Μεγάλα μάτια» ([τρέιλερ αφίσα παρουσίαση κριτικές](#))
- «Χωρίς μέτρο» ([τρέιλερ αφίσα παρουσίαση κριτικές](#))
- «Το παιχνίδι της μίμησης» ([τρέιλερ αφίσα παρουσίαση κριτικές](#))
- «Ο κύριος Μόρντεκιάϊ» ([τρέιλερ αφίσα παρουσίαση κριτικές](#))

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Σε συνεννόηση με τους μαθητές αποφασίσαμε, για να μην διακόψουμε τη ροή του σεναρίου, να ζητήσουμε από συνάδελφο να μας παραχωρήσει την ώρα του, ο οποίος και δέχτηκε. Έτσι, εκτός από τις δύο ώρες που υπήρχαν στο πρόγραμμα τη μέρα εκείνη για τη διδασκαλία του μαθήματος της Ν. Γλώσσας, θα είχαμε στη διάθεσή μας και μια τρίτη για την απρόσκοπτη υλοποίησή του σεναρίου.

Ενημέρωση – χωρισμός ομάδων στην τάξη

Την πρώτη ώρα οι μαθητές στην τάξη τους ενημερώθηκαν για τον σκοπό του σεναρίου και άλλα πρακτικά ζητήματα. Λόγω του ότι στην αίθουσα υπολογιστών δεν υπήρχαν αρκετά ηχεία επιλέξαμε να προβάλλουμε τα τρέιλερ των ταινιών κεντρικά, χρησιμοποιώντας τον βιντεοπροτζέκτορα της τάξης και ένα ζευγάρι ηχεία. Αυτό μας διευκόλυνε για δύο λόγους: πρώτον αξιοποιήθηκε στον χωρισμό των ομάδων το ενδιαφέρον των παιδιών για τις ταινίες. Η κάθε ομάδα πήρε το όνομα της ταινίας που

επέλεξε να μελετήσει. Κατά δεύτερον, περιορίστηκε ο υπερβολικός θόρυβος που θα υπήρχε στην περίπτωση που έξι διαφορετικά τρέιλερ έπαιζαν την ίδια στιγμή και τονίστηκε στους μαθητές να προσέξουν τη μουσική του τρέιλερ, την οποία θα χρησιμοποιούσαν για τον σχολιασμό του. Τέλος, κινητοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον των παιδιών για το σενάριο, τόσο γιατί ο κινηματογράφος είναι κομμάτι από τη ζωή τους όσο και γιατί τα τρέιλερ που προβλήθηκαν αφορούσαν ταινίες της επικαιρότητας, τις οποίες είτε είχαν δει είτε ενδεχομένως θα ήθελαν να παρακολουθήσουν. Τέλος, είπαμε πολύ επιγραμματικά ότι θα διερευνούσαμε τον τρόπο που δομούνται και κατασκευάζονται γλωσσικά ένα τρέιλερ, μια αφίσα, μια παρουσίαση και μια κριτική μιας κινηματογραφικής ταινίας.

1^η φάση υλοποίησης του σεναρίου στην αίθουσα των υπολογιστών

Για τις επόμενες δύο διδακτικές ώρες μεταφερθήκαμε στην αίθουσα της Πληροφορικής και η κάθε ομάδα κατέλαβε δύο σταθμούς εργασίας (έναν η κάθε υποομάδα). Έτσι, θα συνεργάζονταν σε κάθε υπολογιστή δύο με τρεις μαθητές, υλοποιώντας αντίστοιχα το φύλλο εργασίας που τους αναλογούσε. Οι μαθητές επισκέφτηκαν τις διευθύνσεις ηλεκτρονικής αλληλογραφίας τους και κατέβασαν στον υπολογιστή τους το φύλλο εργασίας, το οποίο τους είχε σταλεί από την προηγούμενη ημέρα. Στη συνέχεια, επέλεξαν μόνο αυτό που θα επεξεργάζονταν και αποθήκευσαν το φύλλο εργασίας με το όνομα της ομάδας και υποομάδας τους. Οι μαθητές απαντώντας στις δραστηριότητες του φύλλου εργασίας κράτησαν σημειώσεις για τα κειμενικά είδη του τρέιλερ, της αφίσας, της παρουσίασης και της κριτικής κινηματογραφικών ταινιών ώστε να προετοιμάσουν την παρουσίασή τους.

Οι ταινίες που ανέλαβαν να μελετήσουν οι μαθητές (μια ταινία η κάθε ομάδα) ήταν οι εξής: «Η θεωρία των πάντων», «Ο αλύγιστος», «Μεγάλα μάτια», «Χωρίς μέτρο», «Το παιχνίδι της μίμησης» και «Ο κύριος Μόρντεκκάι». Η κάθε ομάδα χωρίστηκε σε δύο υποομάδες. Η πρώτη υποομάδα ασχολήθηκε με το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας και η δεύτερη με την παρουσίαση και τις κριτικές της. Στο τέλος

της εργασίας τους η κάθε υποομάδα έστειλε το υλικό της στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ενός εκπροσώπου της ομάδας, ο οποίος μου έστειλε ηλεκτρονικά το ενιαίο αρχείο της ομάδας του και το αξιολογήσε για την προετοιμασία της παρουσίασης.

Οι δραστηριότητες των ομάδων αφορούσαν αρχικά τη μελέτη του τρέιλερ της κάθε ταινίας, μέσα από τη διερεύνηση από την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) της σημασία της λέξης. Στη συνέχεια οι ομάδες για όλα τα κειμενικά είδη που μελέτησαν (τρέιλερ, αφίσα, παρουσίαση και κριτική) διερεύνησαν την δομή, το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή τους με βάση συγκεκριμένα ερωτήματα του φύλλου εργασίας (βλ. [φύλλα εργασίας υποομάδων](#)).

Λίγο πριν το τέλος του μαθήματος, τα μέλη της κάθε ομάδας συνεργάστηκαν και κατέληξαν σε μια ταινία της δικής τους επιλογής, την οποία και θα παρουσίαζαν μετά τις διακοπές του Πάσχα στην τάξη τους.

2^η φάση υλοποίησης του σεναρίου εκτός τάξης με διαδικτυακή συνεργασία των ομάδων

Οι υποομάδες ανέλαβαν μέσα στις διακοπές του Πάσχα να συνεργαστούν μεταξύ τους ανταλλάσσοντας μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσα από τη χρήση της πλατφόρμας του 365 έφτιαξαν ένα κοινόχρηστο για όλα τα μέλη της ομάδας έγγραφο για να εργαστούν πάνω σε αυτό. Οι υποομάδες, που στην προηγούμενη φάση του σεναρίου ασχολήθηκαν με το τρέιλερ και την αφίσα, θα αναλάμβαναν στη φάση αυτή να επεξεργαστούν με τη βοήθεια των ερωτημάτων της προηγούμενης φάσης την παρουσίαση και την κριτική της ταινίας. Αντίστοιχα, οι υποομάδες που είχαν ασχοληθεί με την παρουσίαση και την κριτική ανέλαβαν να επεξεργαστούν το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας. Σκοπός τους ήταν η κάθε ομάδα να παρουσιάσει (βλ. Τεκμήρια) τη δική της ταινία στην ολομέλεια της τάξης μέσα από τα κειμενικά είδη του τρέιλερ, της αφίσας, της παρουσίασης και της κριτικής, καταγράφοντας τα συμπεράσματά της (βλ. [φύλλο εργασίας](#)).

3^η φάση του σεναρίου: οι παρουσιάσεις των ομάδων στην τάξη

Μετά από αρκετό χρονικό διάστημα και αφού όλες οι ομάδες μου είχαν στείλει το υλικό τους, αφιερώσαμε το τελευταίο διδακτικό μας δίωρο πριν ολοκληρωθούν τα μαθήματα για να παρουσιάσουν οι ομάδες τις ταινίες που μελέτησαν και να τις σχολιάσουν. Ήταν ένα ευχάριστο και δημιουργικό δίωρο για όλους. Οι παρουσιάσεις (βλ. Τεκμήρια) έγιναν στην τάξη με τη βοήθεια ενός υπολογιστή συνδεδεμένου με βιντεοπροβολέα και το διαδίκτυο. Συμφωνήθηκε, τέλος, στην επόμενη έκδοση του ψηφιακού περιοδικού του Ομίλου δημοσιογραφίας (<http://schoolpress.sch.gr/prototypos2013/>) που λειτουργεί στο σχολείο να εκδοθεί, αν καταστεί εφικτό, μέρος του υλικού αυτού.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλα εργασίας

Αποστολή των ομάδων

Θα διερευνήσετε τα χαρακτηριστικά κειμένων που σχετίζονται με την προώθηση και κριτική κινηματογραφικών ταινιών. Ακολουθώντας τις κατευθύνσεις του φύλλου εργασίας, κρατήστε σημειώσεις ηλεκτρονικά σε ένα αρχείο επεξεργασίας κειμένου με το όνομα της ομάδας (και την υποομάδα) σας. Τις σημειώσεις σας αυτές θα τις αξιοποιήσετε για τη δημιουργία μιας ομαδικής παρουσίασης μέσω της οποίας θα εκθέσετε τα αποτελέσματα της διερεύνησής σας την ολομέλεια της τάξης σας.

Υλικό: Τρέιλερ, αφίσα, παρουσίαση και κριτική ταινιών της επικαιρότητας

Τρόπος εργασίας: Αφού χωριστείτε σε υποομάδες 2-3 ατόμων, να συνεννοηθείτε ποια θα είναι η υποομάδα Α και ποια η υποομάδα Β και οι ρόλοι σας. Στη συνέχεια, στην πρώτη φάση της εργασίας σας, θα μελετήσετε το τρέιλερ, την αφίσα, την παρουσίαση καθώς και κριτικές μιας ταινίας της επικαιρότητας. Στην επόμενη φάση, θα συνθέσετε τα συμπεράσματα και τις σημειώσεις που κρατήσατε σε μια κοινή παρουσίαση της ομάδας σας, την οποία θα εκθέσετε στους συμμαθητές σας.

1^η ομάδα – Α΄ υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας «**Η θεωρία των πάντων**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Αναζητήστε καταρχάς τη σημασία και την προέλευση της λέξης «**τρέιλερ**» στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής στην [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#).

2^η δραστηριότητα

Παρακολουθήστε τώρα το [τρέιλερ](#) της ταινίας, καταγράφοντας ηλεκτρονικά τις σημειώσεις σας και εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

✓ Ως προς την **αφηγηματική δομή και το περιεχόμενο**:

- Υπάρχει αφηγητής; Αν όχι, για ποιον λόγο;
- Μπορείτε να προσδιορίσετε τον κεντρικό χαρακτήρα της ταινίας και τις σχέσεις που αναπτύσσει με άλλους ήρωες;
- Παρουσιάζεται το πρόβλημα που απασχολεί τον κεντρικό ήρωα και ποιο είναι αυτό;
- Από ποιες πράξεις της ταινίας πιστεύετε ότι προέρχονται τα στιγμιότυπα (αρχικές, ενδιάμεσες ή τελικές);
- Παρουσιάζεται το τέλος της ιστορίας ή μένουν αναπάντητα ερωτήματα και ποια είναι αυτά;
- Μπορείτε να διακρίνετε ενότητες στην αφηγηματική δομή του τρέιλερ και ποιες είναι αυτές;
- Ποια είναι η συνολική διάρκεια του τρέιλερ; Τι αίσθηση σας αφήνει;

- Σε ποιο είδος ταινίας θεωρείτε ότι ανήκει η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
- Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού του τρέιλερ;
- ✓ Ως προς τη *γλώσσα και τη μορφή*:
 - Σε ποια σχέση βρίσκονται τα γλωσσικά και τα οπτικά στοιχεία; Συνυπάρχουν ισόρροπα ή κάποιο από αυτά κυριαρχεί και για ποιον λόγο, κατά τη γνώμη σας;
 - Παρατίθενται διάλογοι; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Στα γλωσσικά στοιχεία, τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή κυριαρχούν (απλές, ελλειπτικές, επαυξημένες) και γιατί;
 - Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) και γιατί;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός ως προς το είδος, το μέγεθος και το χρώμα της γραμματοσειράς. Αξιοποιεί στοιχεία κίνησης; Για ποιους λόγους;
 - Ποιος είναι ο ρόλος της μουσικής επένδυσης;

3^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [αφίσα](#) της ταινίας «*Η θεωρία των πάντων*», εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- ✓ Τι είδους κείμενο είναι (μονοτροπικό ή πολυτροπικό);
- ✓ Ποιοι σημειωτικοί πόροι (εικόνα, γραπτός λόγος...) αξιοποιούνται και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους; Υπάρχει κάποιος που κυριαρχεί;

- ✓ Ποια η σχέση της εικόνας με την ταινία; (Θυμηθείτε στοιχεία από το τρέιλερ που παρακολουθήσατε)
- ✓ Εστιάστε στα γλωσσικά στοιχεία και αιτιολογήστε τη χρήση τους.
 - Τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή επιλέγονται (απλές, επαυξημένες, ελλειπτικές);
 - Ποια μέρη του λόγου κυριαρχούν (ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα κ.ά.);
 - Ποιες επιλογές γίνονται σε επίπεδο γραμματοσειράς, μεγέθους και χρώματος;
- ✓ Οι επιλογές του δημιουργού της αφίσας αποκαλύπτουν το είδος της ταινίας (δραματική, κωμική, δράσης...) και το κοινό στο οποίο απευθύνεται;
- ✓ Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού της αφίσας;
- ✓

1^η ομάδα: Β' υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε την **παρουσίαση** και τις **κριτικές** της ταινίας «**Η θεωρία των πάντων**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Μελετήστε την **παρουσίαση** της ταινίας, εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:

- Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Για ποιον λόγο;
- Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
- Ποιες επιλογές κάνει ο συγγραφέας σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα; Γιατί;
- Ποια είναι η έκταση της παρουσίασης;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
- Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του συγγραφέα της παρουσίασης;

2^η δραστηριότητα

Μελετήστε τις κριτικές της ταινίας «*Η θεωρία των πάντων*», εστιάζοντας στα παρακάτω στοιχεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
 - Ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε ενότητα;
 - Υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο κριτικών;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Να αιτιολογήσετε τις επιλογές του συγγραφέα.
 - Ποιο είναι το ύφος του κειμένου;
 - Χρησιμοποιείται ειδικό λεξιλόγιο;

- Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
- Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα και γιατί;
- Ποια είναι η έκτασή της;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.

2^η ομάδα – Α΄ υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας «**Ο αλύγιστος**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Αναζητήστε καταρχάς τη σημασία και την προέλευση της λέξης «**τρέιλερ**» στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής στην [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#).

2^η δραστηριότητα

Παρακολουθήστε τώρα το [τρέιλερ](#) της ταινίας, καταγράφοντας ηλεκτρονικά τις σημειώσεις σας και εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

✓ Ως προς την **αφηγηματική δομή και το περιεχόμενο**:

- Υπάρχει αφηγητής; Αν όχι, για ποιον λόγο;
- Μπορείτε να προσδιορίσετε τον κεντρικό χαρακτήρα της ταινίας και τις σχέσεις που αναπτύσσει με άλλους ήρωες;
- Παρουσιάζεται το πρόβλημα που απασχολεί τον κεντρικό ήρωα και ποιο είναι αυτό;
- Από ποιες πράξεις της ταινίας πιστεύετε ότι προέρχονται τα στιγμιότυπα (αρχικές, ενδιάμεσες ή τελικές);
- Παρουσιάζεται το τέλος της ιστορίας ή μένουν αναπάντητα ερωτήματα και ποια είναι αυτά;
- Μπορείτε να διακρίνετε ενότητες στην αφηγηματική δομή του τρέιλερ και ποιες είναι αυτές;
- Ποια είναι η συνολική διάρκεια του τρέιλερ; Τι αίσθηση σας αφήνει;

- Σε ποιο είδος ταινίας θεωρείτε ότι ανήκει η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
- Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού του τρέιλερ;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Σε ποια σχέση βρίσκονται τα γλωσσικά και τα οπτικά στοιχεία; Συνυπάρχουν ισόρροπα ή κάποιο από αυτά κυριαρχεί και για ποιον λόγο, κατά τη γνώμη σας;
 - Παρατίθενται διάλογοι; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Στα γλωσσικά στοιχεία, τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή κυριαρχούν (απλές, ελλειπτικές, επαυξημένες) και γιατί;
 - Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) και γιατί;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός ως προς το είδος, το μέγεθος και το χρώμα της γραμματοσειράς. Αξιοποιεί στοιχεία κίνησης; Για ποιους λόγους;
 - Ποιος είναι ο ρόλος της μουσικής επένδυσης;

3^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [αφίσα](#) της ταινίας «*Ο αλύγιστος*», εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- ✓ Τι είδους κείμενο είναι (μονοτροπικό ή πολυτροπικό);
- ✓ Ποιοι σημειωτικοί πόροι (εικόνα, γραπτός λόγος...) αξιοποιούνται και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους; Υπάρχει κάποιος που κυριαρχεί;
- ✓ Ποια η σχέση της εικόνας με την ταινία; (Θυμηθείτε στοιχεία από το τρέιλερ που παρακολουθήσατε)

- ✓ Εστιάζετε στα γλωσσικά στοιχεία και αιτιολογήστε τη χρήση τους.
 - Τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή επιλέγονται (απλές, επαυξημένες, ελλειπτικές);
 - Ποια μέρη του λόγου κυριαρχούν (ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα κ.ά.);
 - Ποιες επιλογές γίνονται σε επίπεδο γραμματοσειράς, μεγέθους και χρώματος;
- ✓ Οι επιλογές του δημιουργού της αφίσας αποκαλύπτουν το είδος της ταινίας (δραματική, κωμική, δράσης...) και το κοινό στο οποίο απευθύνεται;
- ✓ Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού της αφίσας;
- ✓

2^η ομάδα: Β' υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε την **παρουσίαση** και τις **κριτικές** της ταινίας «**Ο αλύγιστος**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [παρουσίαση](#) της ταινίας, εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Για ποιον λόγο;

- Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
- Ποιες επιλογές κάνει ο συγγραφέας σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα; Γιατί;
- Ποια είναι η έκταση της παρουσίασης;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
- Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του συγγραφέα της παρουσίασης;

2^η δραστηριότητα

Μελετήστε τις [κριτικές](#) της ταινίας «*Ο αλύγιστος*», εστιάζοντας στα παρακάτω στοιχεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
 - Ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε ενότητα;
 - Υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο κριτικών;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Να αιτιολογήσετε τις επιλογές του συγγραφέα.
 - Ποιο είναι το ύφος του κειμένου;
 - Χρησιμοποιείται ειδικό λεξιλόγιο;
 - Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα και γιατί;

- Ποια είναι η έκτασή της;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.

3^η ομάδα – Α΄ υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας «**Μεγάλα μάτια**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Αναζητήστε καταρχάς τη σημασία και την προέλευση της λέξης «**τρέιλερ**» στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής στην [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#).

2^η δραστηριότητα

Παρακολουθήστε τώρα το [τρέιλερ](#) της ταινίας, καταγράφοντας ηλεκτρονικά τις σημειώσεις σας και εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς την **αφηγηματική δομή και το περιεχόμενο**:
 - Υπάρχει αφηγητής; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Μπορείτε να προσδιορίσετε τον κεντρικό χαρακτήρα της ταινίας και τις σχέσεις που αναπτύσσει με άλλους ήρωες;
 - Παρουσιάζεται το πρόβλημα που απασχολεί τον κεντρικό ήρωα και ποιο είναι αυτό;
 - Από ποιες πράξεις της ταινίας πιστεύετε ότι προέρχονται τα στιγμιότυπα (αρχικές, ενδιάμεσες ή τελικές);
 - Παρουσιάζεται το τέλος της ιστορίας ή μένουν αναπάντητα ερωτήματα και ποια είναι αυτά;
 - Μπορείτε να διακρίνετε ενότητες στην αφηγηματική δομή του τρέιλερ και ποιες είναι αυτές;

- Ποια είναι η συνολική διάρκεια του τρέιλερ; Τι αίσθηση σας αφήνει;
- Σε ποιο είδος ταινίας θεωρείτε ότι ανήκει η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
- Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού του τρέιλερ;

✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:

- Σε ποια σχέση βρίσκονται τα γλωσσικά και τα οπτικά στοιχεία; Συνυπάρχουν ισόρροπα ή κάποιο από αυτά κυριαρχεί και για ποιον λόγο, κατά τη γνώμη σας;
- Παρατίθενται διάλογοι; Αν όχι, για ποιον λόγο;
- Στα γλωσσικά στοιχεία, τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή κυριαρχούν (απλές, ελλειπτικές, επαυξημένες) και γιατί;
- Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) και γιατί;
- Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός ως προς το είδος, το μέγεθος και το χρώμα της γραμματοσειράς. Αξιοποιεί στοιχεία κίνησης; Για ποιους λόγους;
- Ποιος είναι ο ρόλος της μουσικής επένδυσης;

3^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [αφίσα](#) της ταινίας «Μεγάλα μάτια», εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- ✓ Τι είδους κείμενο είναι (μονοτροπικό ή πολυτροπικό);

- ✓ Ποιοι σημειωτικοί πόροι (εικόνα, γραπτός λόγος...) αξιοποιούνται και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους; Υπάρχει κάποιος που κυριαρχεί;
- ✓ Ποια η σχέση της εικόνας με την ταινία; (Θυμηθείτε στοιχεία από το τρέιλερ που παρακολουθήσατε)
- ✓ Εστιάστε στα γλωσσικά στοιχεία και αιτιολογήστε τη χρήση τους.
 - Τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή επιλέγονται (απλές, επαυξημένες, ελλειπτικές);
 - Ποια μέρη του λόγου κυριαρχούν (ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα κ.ά.);
 - Ποιες επιλογές γίνονται σε επίπεδο γραμματοσειράς, μεγέθους και χρώματος;
- ✓ Οι επιλογές του δημιουργού της αφίσας αποκαλύπτουν το είδος της ταινίας (δραματική, κωμική, δράσης...) και το κοινό στο οποίο απευθύνεται;
- ✓ Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού της αφίσας;

3^η ομάδα: Β' υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε την **παρουσίαση** και τις **κριτικές** της ταινίας «*Μεγάλα μάτια*», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Μελετήστε την **παρουσίαση** της ταινίας, εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;

- Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Για ποιον λόγο;
 - Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο συγγραφέας σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα; Γιατί;
 - Ποια είναι η έκταση της παρουσίασης;
 - Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
 - Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του συγγραφέα της παρουσίασης;

2^η δραστηριότητα

Μελετήστε τις [κριτικές](#) της ταινίας «*Μεγάλα μάτια*», εστιάζοντας στα παρακάτω στοιχεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
 - Ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε ενότητα;
 - Υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο κριτικών;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:

- Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Να αιτιολογήσετε τις επιλογές του συγγραφέα.
- Ποιο είναι το ύφος του κειμένου;
- Χρησιμοποιείται ειδικό λεξιλόγιο;
- Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
- Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα και γιατί;
- Ποια είναι η έκτασή της;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.

4^η ομάδα – Α΄ υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας «Χωρίς μέτρο», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Αναζητήστε καταρχάς τη σημασία και την προέλευση της λέξης «**τρέιλερ**» στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής στην [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#).

2^η δραστηριότητα

Παρακολουθήστε τώρα το [τρέιλερ](#) της ταινίας, καταγράφοντας ηλεκτρονικά τις σημειώσεις σας και εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς την **αφηγηματική δομή και το περιεχόμενο**:
 - Υπάρχει αφηγητής; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Μπορείτε να προσδιορίσετε τον κεντρικό χαρακτήρα της ταινίας και τις σχέσεις που αναπτύσσει με άλλους ήρωες;

- Παρουσιάζεται το πρόβλημα που απασχολεί τον κεντρικό ήρωα και ποιο είναι αυτό;
 - Από ποιες πράξεις της ταινίας πιστεύετε ότι προέρχονται τα στιγμιότυπα (αρχικές, ενδιάμεσες ή τελικές);
 - Παρουσιάζεται το τέλος της ιστορίας ή μένουν αναπάντητα ερωτήματα και ποια είναι αυτά;
 - Μπορείτε να διακρίνετε ενότητες στην αφηγηματική δομή του τρέιλερ και ποιες είναι αυτές;
 - Ποια είναι η συνολική διάρκεια του τρέιλερ; Τι αίσθηση σας αφήνει;
 - Σε ποιο είδος ταινίας θεωρείτε ότι ανήκει η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
 - Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού του τρέιλερ;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
- Σε ποια σχέση βρίσκονται τα γλωσσικά και τα οπτικά στοιχεία; Συνυπάρχουν ισόρροπα ή κάποιο από αυτά κυριαρχεί και για ποιον λόγο, κατά τη γνώμη σας;
 - Παρατίθενται διάλογοι; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Στα γλωσσικά στοιχεία, τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή κυριαρχούν (απλές, ελλειπτικές, επαυξημένες) και γιατί;
 - Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) και γιατί;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός ως προς το είδος, το μέγεθος και το χρώμα της γραμματοσειράς. Αξιοποιεί στοιχεία κίνησης; Για ποιους λόγους;

- Ποιος είναι ο ρόλος της μουσικής επένδυσης;

3^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [αφίσσα](#) της ταινίας «Χωρίς μέτρο», εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- ✓ Τι είδους κείμενο είναι (μονοτροπικό ή πολυτροπικό);
- ✓ Ποιοι σημειωτικοί πόροι (εικόνα, γραπτός λόγος...) αξιοποιούνται και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους; Υπάρχει κάποιος που κυριαρχεί;
- ✓ Ποια η σχέση της εικόνας με την ταινία; (Θυμηθείτε στοιχεία από το τρέιλερ που παρακολούθησατε)
- ✓ Εστιάστε στα γλωσσικά στοιχεία και αιτιολογήστε τη χρήση τους.
 - Τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή επιλέγονται (απλές, επαυξημένες, ελλειπτικές);
 - Ποια μέρη του λόγου κυριαρχούν (ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα κ.ά.);
 - Ποιες επιλογές γίνονται σε επίπεδο γραμματοσειράς, μεγέθους και χρώματος;
- ✓ Οι επιλογές του δημιουργού της αφίσσας αποκαλύπτουν το είδος της ταινίας (δραματική, κωμική, δράσης...) και το κοινό στο οποίο απευθύνεται;
- ✓ Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού της αφίσσας;

4^η ομάδα: Β' υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε την **παρουσίαση** και τις **κριτικές** της ταινίας «*Χωρίς μέτρο*», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [παρουσίαση](#) της ταινίας, εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Για ποιον λόγο;
 - Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο συγγραφέας σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα; Γιατί;
 - Ποια είναι η έκταση της παρουσίασης;
 - Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
 - Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του συγγραφέα της παρουσίασης;

2^η δραστηριότητα

Μελετήστε τις κριτικές της ταινίας «Χωρίς μέτρο», εστιάζοντας στα παρακάτω στοιχεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
 - Ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε ενότητα;
 - Υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο κριτικών;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Να αιτιολογήσετε τις επιλογές του συγγραφέα.
 - Ποιο είναι το ύφος του κειμένου;
 - Χρησιμοποιείται ειδικό λεξιλόγιο;
 - Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα και γιατί;
 - Ποια είναι η έκτασή της;
 - Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.

5^η ομάδα – Α' υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας «**Το παιχνίδι της μίμησης**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Αναζητήστε καταρχάς τη σημασία και την προέλευση της λέξης «**τρέιλερ**» στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής στην [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#).

2^η δραστηριότητα

Παρακολουθήστε τώρα το [τρέιλερ](#) της ταινίας, καταγράφοντας ηλεκτρονικά τις σημειώσεις σας και εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς την **αφηγηματική δομή και το περιεχόμενο**:
 - Υπάρχει αφηγητής; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Μπορείτε να προσδιορίσετε τον κεντρικό χαρακτήρα της ταινίας και τις σχέσεις που αναπτύσσει με άλλους ήρωες;
 - Παρουσιάζεται το πρόβλημα που απασχολεί τον κεντρικό ήρωα και ποιο είναι αυτό;
 - Από ποιες πράξεις της ταινίας πιστεύετε ότι προέρχονται τα στιγμιότυπα (αρχικές, ενδιάμεσες ή τελικές);
 - Παρουσιάζεται το τέλος της ιστορίας ή μένουν αναπάντητα ερωτήματα και ποια είναι αυτά;
 - Μπορείτε να διακρίνετε ενότητες στην αφηγηματική δομή του τρέιλερ και ποιες είναι αυτές;
 - Ποια είναι η συνολική διάρκεια του τρέιλερ; Τι αίσθηση σας αφήνει;

- Σε ποιο είδος ταινίας θεωρείτε ότι ανήκει η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
- Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού του τρέιλερ;
- ✓ Ως προς τη *γλώσσα και τη μορφή*:
 - Σε ποια σχέση βρίσκονται τα γλωσσικά και τα οπτικά στοιχεία; Συνυπάρχουν ισόρροπα ή κάποιο από αυτά κυριαρχεί και για ποιον λόγο, κατά τη γνώμη σας;
 - Παρατίθενται διάλογοι; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Στα γλωσσικά στοιχεία, τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή κυριαρχούν (απλές, ελλειπτικές, επαυξημένες) και γιατί;
 - Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) και γιατί;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός ως προς το είδος, το μέγεθος και το χρώμα της γραμματοσειράς. Αξιοποιεί στοιχεία κίνησης; Για ποιους λόγους;
 - Ποιος είναι ο ρόλος της μουσικής επένδυσης;

3^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [αφίσα](#) της ταινίας «*Το παιχνίδι της μίμησης*», εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- ✓ Τι είδους κείμενο είναι (μονοτροπικό ή πολυτροπικό);
- ✓ Ποιοι σημειωτικοί πόροι (εικόνα, γραπτός λόγος...) αξιοποιούνται και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους; Υπάρχει κάποιος που κυριαρχεί;

- ✓ Ποια η σχέση της εικόνας με την ταινία; (Θυμηθείτε στοιχεία από το τρέιλερ που παρακολουθήσατε)
- ✓ Εστιάστε στα γλωσσικά στοιχεία και αιτιολογήστε τη χρήση τους.
 - Τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή επιλέγονται (απλές, επαυξημένες, ελλειπτικές);
 - Ποια μέρη του λόγου κυριαρχούν (ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα κ.ά.);
 - Ποιες επιλογές γίνονται σε επίπεδο γραμματοσειράς, μεγέθους και χρώματος;
- ✓ Οι επιλογές του δημιουργού της αφίσας αποκαλύπτουν το είδος της ταινίας (δραματική, κωμική, δράσης...) και το κοινό στο οποίο απευθύνεται;
- ✓ Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού της αφίσας;

5^η ομάδα: Β' υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε την **παρουσίαση** και τις **κριτικές** της ταινίας «*Το παιχνίδι της μίμησης*», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [παρουσίαση](#) της ταινίας, εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:

- Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Για ποιον λόγο;
- Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
- Ποιες επιλογές κάνει ο συγγραφέας σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα; Γιατί;
- Ποια είναι η έκταση της παρουσίασης;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
- Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του συγγραφέα της παρουσίασης;

2^η δραστηριότητα

Μελετήστε τις [κριτικές](#) της ταινίας «*Το παιχνίδι της μίμησης*», εστιάζοντας στα παρακάτω στοιχεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
 - Ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε ενότητα;
 - Υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο κριτικών;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Να αιτιολογήσετε τις επιλογές του συγγραφέα.
 - Ποιο είναι το ύφος του κειμένου;
 - Χρησιμοποιείται ειδικό λεξιλόγιο;

- Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
- Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα και γιατί;
- Ποια είναι η έκτασή της;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.

6^η ομάδα – Α΄ υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε το τρέιλερ και την αφίσα της ταινίας «**Ο κύριος Μόρντεκιάϊ**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Αναζητήστε καταρχάς τη σημασία και την προέλευση της λέξης «**τρέιλερ**» στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής στην [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#).

2^η δραστηριότητα

Παρακολουθήστε τώρα το [τρέιλερ](#) της ταινίας, καταγράφοντας ηλεκτρονικά τις σημειώσεις σας και εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς την **αφηγηματική δομή και το περιεχόμενο**:
 - Υπάρχει αφηγητής; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Μπορείτε να προσδιορίσετε τον κεντρικό χαρακτήρα της ταινίας και τις σχέσεις που αναπτύσσει με άλλους ήρωες;
 - Παρουσιάζεται το πρόβλημα που απασχολεί τον κεντρικό ήρωα και ποιο είναι αυτό;
 - Από ποιες πράξεις της ταινίας πιστεύετε ότι προέρχονται τα στιγμιότυπα (αρχικές, ενδιάμεσες ή τελικές);

- Παρουσιάζεται το τέλος της ιστορίας ή μένουν αναπάντητα ερωτήματα και ποια είναι αυτά;
 - Μπορείτε να διακρίνετε ενότητες στην αφηγηματική δομή του τρέιλερ και ποιες είναι αυτές;
 - Ποια είναι η συνολική διάρκεια του τρέιλερ; Τι αίσθηση σας αφήνει;
 - Σε ποιο είδος ταινίας θεωρείτε ότι ανήκει η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
 - Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού του τρέιλερ;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
- Σε ποια σχέση βρίσκονται τα γλωσσικά και τα οπτικά στοιχεία; Συνυπάρχουν ισόρροπα ή κάποιο από αυτά κυριαρχεί και για ποιον λόγο, κατά τη γνώμη σας;
 - Παρατίθενται διάλογοι; Αν όχι, για ποιον λόγο;
 - Στα γλωσσικά στοιχεία, τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή κυριαρχούν (απλές, ελλειπτικές, επαυξημένες) και γιατί;
 - Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) και γιατί;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός ως προς το είδος, το μέγεθος και το χρώμα της γραμματοσειράς. Αξιοποιεί στοιχεία κίνησης; Για ποιους λόγους;
 - Ποιος είναι ο ρόλος της μουσικής επένδυσης;

3^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [αφίσσα](#) της ταινίας «*Ο κύριος Μόρντεκάλι*», εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- ✓ Τι είδους κείμενο είναι (μονοτροπικό ή πολυτροπικό);
- ✓ Ποιοι σημειωτικοί πόροι (εικόνα, γραπτός λόγος...) αξιοποιούνται και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους; Υπάρχει κάποιος που κυριαρχεί;
- ✓ Ποια η σχέση της εικόνας με την ταινία; (Θυμηθείτε στοιχεία από το τρέιλερ που παρακολούθησατε)
- ✓ Εστιάστε στα γλωσσικά στοιχεία και αιτιολογήστε τη χρήση τους.
 - Τι είδους προτάσεις ως προς τη δομή επιλέγονται (απλές, επαυξημένες, ελλειπτικές);
 - Ποια μέρη του λόγου κυριαρχούν (ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα κ.ά.);
 - Ποιες επιλογές γίνονται σε επίπεδο γραμματοσειράς, μεγέθους και χρώματος;
- ✓ Οι επιλογές του δημιουργού της αφίσας αποκαλύπτουν το είδος της ταινίας (δραματική, κωμική, δράσης...) και το κοινό στο οποίο απευθύνεται;
- ✓ Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του δημιουργού της αφίσας;
- ✓

6^η ομάδα: Β' υποομάδα

Αναλαμβάνετε να μελετήσετε την **παρουσίαση** και τις **κριτικές** της ταινίας «**Ο κύριος Μόρντεκιάϊ**», προκειμένου να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά τους ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη μορφή.

1^η δραστηριότητα

Μελετήστε την [παρουσίαση](#) της ταινίας, εστιάζοντας στα παρακάτω σημεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:

- Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:
 - Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Για ποιον λόγο;
 - Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
 - Ποιες επιλογές κάνει ο συγγραφέας σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα; Γιατί;
 - Ποια είναι η έκταση της παρουσίασης;
 - Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.
 - Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο στόχος του συγγραφέα της παρουσίασης;

2^η δραστηριότητα

Μελετήστε τις [κριτικές](#) της ταινίας «*Ο κύριος Μόρντεκιάϊ*», εστιάζοντας στα παρακάτω στοιχεία:

- ✓ Ως προς τη **δομή και το περιεχόμενο**:
 - Ποιο είναι το θέμα και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
 - Ποιες ενότητες – υποθέματα περιλαμβάνει με τη σειρά που καταγράφονται;
 - Ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε ενότητα;
 - Υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο κριτικών;
- ✓ Ως προς τη **γλώσσα και τη μορφή**:

- Ποια δομή πρότασης (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική) και ποια μέρη του λόγου (ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα κ.ά.) απαντούν στις επιμέρους ενότητες; Να αιτιολογήσετε τις επιλογές του συγγραφέα.
- Ποιο είναι το ύφος του κειμένου;
- Χρησιμοποιείται ειδικό λεξιλόγιο;
- Αξιοποιούνται οπτικά στοιχεία;
- Ποιες επιλογές κάνει ο δημιουργός σε επίπεδο γραμματοσειράς (είδος, μέγεθος, χρώμα) σε κάθε ενότητα και γιατί;
- Ποια είναι η έκτασή της;
- Σε ποιο είδος ταινίας κατατάσσεται η ταινία αυτή (π.χ. δραματική, κωμική, δράσης, κοινωνική κ.ά.) και ποιο είναι το πιθανό κοινό της.

2^Η ΦΑΣΗ (όλες οι ομάδες)

1^η δραστηριότητα

Οι υπεύθυνοι ηλεκτρονικών μέσων των δύο υπομάδων – ένας από την κάθε ομάδα – θα συνεργαστείτε εξ αποστάσεως (στο 365, με ανταλλαγή email ή με τη δημιουργία κοινόχρηστου εγγράφου στο google) για να φτιάξετε τις παρουσιάσεις της ομάδας σας. Στις παρουσιάσεις σας θα καταγράφονται τα συμπεράσματά σας για τα όσα διερευνήσατε.

Στη συνέχεια, οι παρουσιάσεις αυτές θα ανακοινωθούν από τους παρουσιαστές της ομάδας σας στην τάξη.

2^η δραστηριότητα (συνεργασία των μαθητών εκτός τάξης)

Όλες οι ομάδες θα αναλάβετε τη μελέτη μιας ταινίας της επιλογής σας και θα συλλέξετε υλικό από το διαδίκτυο (τρέιλερ, αφίσα, παρουσιάσεις και κριτικές για την ταινία).

Οι υποομάδες που ασχολήθηκαν με τη μελέτη του τρέιλερ και της αφίσας στην πρώτη φάση του σεναρίου, θα γράψουν για την ταινία μια δική τους παρουσίαση και μια κριτική.

Οι υποομάδες που ασχολήθηκαν με τη μελέτη της παρουσίασης και της κριτικής στην πρώτη φάση του σεναρίου θα φτιάξουν τη δική τους αφίσα για την ταινία, αξιοποιώντας οπτικό υλικό από το διαδίκτυο και τα συμπεράσματα από τις παρουσιάσεις που προβλήθηκαν. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το ακόλουθο πρόγραμμα <http://www.ronyasoft.com/products/poster-forge/> ή άλλο της επιλογής σας.

Το υλικό σας (αφίσες, παρουσιάσεις και κριτικές) θα δημοσιευτεί στο ψηφιακό περιοδικό του Ομίλου δημοσιογραφίας «Πρωτότυπος» (<http://schoolpress.sch.gr/prototypos2013/>).

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Ως προέκταση του σεναρίου θα μπορούσε να ζητηθεί από τους μαθητές να συγκρίνουν πιο παραδοσιακά κείμενα παρουσίασης και κριτικής μιας κινηματογραφικής ταινίας με σύγχρονα. Τα κείμενα του σχολικού βιβλίου προσφέρονται για συνεξέταση με αντίστοιχου είδους που φιλοξενούνται στα σώματα κειμένων των εφ. «Νέα» και «Μακεδονία» της *Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα*, όπως προτείνει η Βλαχογιάννη (2012α: 19). Με τη σειρά τους τα κείμενα αυτά θα μπορούσαν να συγκριθούν με αντίστοιχα κείμενα που φιλοξενούνται στο διαδίκτυο και αφορούν την τελευταία παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, όπως αυτά που προτείνονται στην παρούσα διδακτική πρόταση. Συγκριτική εξέταση προς αυτήν την κατεύθυνση και με αξιοποίηση της μεθόδου project προτείνεται από τη Βλαχογιάννη, στην ενότητα του σεναρίου της που αφορά την παρουσίαση και κριτική κινηματογραφικής ταινίας (Βλαχογιάννη 2012β: 20-24).

Επίσης, στο πλαίσιο του μαθήματος της Ερευνητικής Εργασίας ή σε ένα Όμιλο Κινηματογράφου ή σε ένα Πολιτιστικό Πρόγραμμα θα μπορούσαν να ενταχθούν ανάλογες δραστηριότητες που να σχετίζονται με την κριτική παρακολούθηση ταινιών και τη κατασκευή των κειμενικών ειδών του τρέιλερ, της αφίσας, της παρουσίασης και της κριτικής για τις ταινίες αυτές.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο σε γενικές γραμμές ικανοποίησε τους μαθητές. Η κινητοποίησή τους ήταν δεδομένη, καθώς αρκετοί από αυτούς είχαν δει τις ταινίες που τους προτάθηκαν ή θα ενδιαφέρονταν να τις παρακολουθήσουν. Η ανάλυση των κειμενικών ειδών του τρέιλερ, της αφίσας, της παρουσίασης και της κριτικής τους φάνηκε επίσης πολύ ενδιαφέρουσα, καθώς μελέτησαν χαρακτηριστικά της δομής και της γλώσσας των κειμένων αυτών που δεν είχαν παρατηρήσει στο παρελθόν. Ακόμα, μεγαλύτερο

ενθουσιασμό έδειξαν στο να αποφασίσουν να μελετήσουν μια ταινία της επιλογής τους και να την προτείνουν στους συμμαθητές τους μέσα από την αξιοποίηση των κειμενικών ειδών τα οποία διερεύνησαν στο σενάριο (το τρέιλερ, την αφίσα, την παρουσίαση και την κριτική). Στις παρουσιάσεις των ομάδων, στην τελευταία φάση του σεναρίου, καταγράφηκαν χρήσιμα συμπεράσματα για τις προθέσεις των δημιουργών των κειμένων και για τους γλωσσικούς και δομικούς τρόπους που επέλεγον κάθε φορά για να κατασκευάσουν τα κείμενά τους.

Το μόνο αρνητικό που παρατηρήθηκε ήταν ότι κάποιες ομάδες δεν κατανόησαν τη σημασία της πολυτροπικής παρουσίασης και παρουσίασαν την εργασία τους σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου, καθώς και η αδυναμία κάποιων μαθητών να συνεργαστούν με τα άλλα μέλη της ομάδας τους. Τέλος, υπήρξαν και κάποιοι ευάριθμοι μαθητές που άσκησαν κριτική στη διδακτική σκοπιμότητα των ΤΠΕ στην προετοιμασία τους για τις εξετάσεις στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, καθώς υποστήριζαν ότι τέτοιου είδους κείμενα δεν συνιστούν εξεταστικό αντικείμενο τόσο στις προαγωγικές εξετάσεις όσο και στις πανελλήνιες.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βλαχογιάννη, Ε. 2012α. *Γνωριμία με τα κειμενικά είδη της παρουσίασης και κριτικής και τις επιμέρους υποκατηγορίες τους (βιβλίο, κινηματογράφος, μουσική)*. Παραδειγματικό διδακτικό σενάριο για τη Νεοελληνική Γλώσσα (Β΄ Λυκείου) στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Βλαχογιάννη, Ε. 2012β. *Συγκριτική θεώρηση των κειμενικών ειδών της παρουσίασης και κριτικής. Εστίαση στην κειμενική διαφοροποίηση, που δημιουργεί η*

ποικιλότητα της επικοινωνιακής περίπτωσης και της εκάστοτε κοινωνικής πρακτικής. Παραδειγματικό διδακτικό σενάριο για τη Νεοελληνική Γλώσσα (Β΄ Λυκείου) στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Cope, B. & Kalantzis, M., eds. 2000. *Multiliteracies: Literacy learning and the Design of social futures*. London: Routledge.

Κέκια, Α. 2011. *Η Παιδαγωγική του γραμματισμού με βάση τα κειμενικά είδη*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.

Κουτσογιάννης, Δ. 2011. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο:

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html [19.08.2014]

Κουτσογιάννης, Δ. 2014. Κριτικοί γραμματισμοί: διεθνής εμπειρία και ελληνική πραγματικότητα. Στο Γρίβα, Ε., Κουτσογιάννης, Δ., Ντίνας, Κ., Στάμου, Α., Χατζηπαναγιωτίδη, Α., & Χατζησαββίδης, Σ. (επιμ.), *Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου «Ο Κριτικός Γραμματισμός στη σχολική πράξη»*. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.nured.uowm.gr/drama/PRAKTIKA.html> [19.08.2014]

Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Παυλίδου. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: για διαθεματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της ζώνης φιλολογικών μαθημάτων και με άλλα γνωστικά αντικείμενα, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο:

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/melete_gia_ta_diathem_atika_senaria_koutsogiannes-paulidou.pdf [19.08.2014]

Ματσαγγούρας, Η. 2005. *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Τόμος Α': Θεωρία της διδασκαλίας*. Αθήνα: Gutenberg.

Μπίλλα, Π. 2014. *Προσεχώς...* Διδακτικό σενάριο για τη Νεοελληνική Γλώσσα (Β' Λυκείου) στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Φρυδάκη, Ε. 2009. *Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.